

Podaja Poljske, ali vojna, grozi Hitler - Kaj stori Italija?

Hitler izrazil direktno zahtevo, da mora Poljska vrniti Nemčiji Gdansk in koridor, drugače se bo srečala Nemčija s Francijo ponovno na bojnem polju. — Razmere na Poljskem označuje kot "macedonske razmere".

Pariz, Francija. — Min. predsednik Daladier je prejel v nedeljo od Hitlerja pismo, v katerem je ta z jasnimi besedami povedal, kaj so njegove zahteve, in obenem tudi enako jasno povdaril, da se boste obe državi (Nemčija in Francija) srečali zopet na bojnem polju, ako ne dobi tega, do česar je po njegovem mnenju Nemčija v polni meri upravičena. Njegove zahteve se glase, da mora Nemčija dobiti od Poljske mesto Gdansk in pa takozvani koridor, na katerem pa s ozemlja, ki loči vzhodno Prusijo od prave Nemčije, po katerem pa ima Poljska dohod do morja.

Hitlerjevo pismo je bilo odgovor na Daladierjevo noto, ki je bila poslana Hitlerju dan prej. V tej noti je Daladier ponovno skušal vplivati na Hitlerja, naj odneha in ponudi priliko, da se spor poravnava z mirnimi direktnimi razgovori med Nemčijo in Poljsko, ter je ponudil samega sebe za posredovalca, da pripravi pot takim razgovorom. Na to ponudbo pa je Hitler odvrnil, da je Poljska, zanašajoč se na svoji zaveznici, Anglijo in Francijo, postala popolnoma nedostopna za njegove predloge, in da, namesto, da bi skušala omiliti situacijo, jo še poostrejuje z zatiranjem nemškega prebivalstva v svoji državi. Zato se on čuti dolžnega, da reši ta problem na ta ali drugi način in obvaruje čast Nemčije. "Stavil sem jasno zahtevo Poljski," je dejal. "Gdansk in koridor morata nazaj k Nemčiji. Macedonske razmere na naši vzhodni meji se morajo odstraniti."

Tekom nedelje je bila tukaj in po vseh prestolicah evropskih velesil živahna aktivnost in note so se izmenjavale vse križem. To je dajalo upanje, da se utegne kriza vendar le na miren način odstraniti. Kako pa bo do tega prišlo, je bilo vsakomur zagotovo. Poljski namreč povdarjajo, da to, kar Hitler zahteva, pomeni za njih državo nekako "življenjsko žilo," brez katere bi bil njihov samostojni obstoj nemogoč, in zato odklanjajo vsako pogajanje, potem katerega bi morali odstopiti to ozemlje. Hitler nasprotno trdi, da je to ena krivica, naloženih Nemčiji v mirovni pogodbi, in da mora biti odstranjena zlepa ali zgrda, ter je pri tem v pismu na Daladierja povdaril, da je pripravljen na skrajnost, rekoč:

"Ako bo najinima dvema državama (Nemčiji in Franciji) usojeno, da se boste zaradi tega zopet srečali na bojnem polju, bo med njima razlika v motivih. Jaz, gospod Daladier, bom vodil svoje ljudstvo v boj, da popravim krivico, dočim se bodo drugi bojevali, da obdržijo tisto krivico."

Razvidno je torej, da bo moral biti predlog, ki bi zadovoljil obe stranki in obenem preprečil spopad, skrajno moder. Dokler pa do spopada ne pride, obstoja še vedno možnost, da se najde zehod.

ZAGONETKA Z ITALIJO

Zdi se, da se zadnje čase Mussolini odtujuje od Hitlerja. — Možnost, da ostane Italija nevtralna.

Rim, Italija. — Italija je sicer sklenila z Nemčijo trden vojaški pak, vendar se v sedanji krizi ne smatra, da bi bilo tako trdno, da bo Mussolini v resnici šel v vojno na strani Hitlerja, ako bo seveda sploh do vojne prišlo. Z večjo sigurnostjo se domneva, da bo skušal Mussolini zastaviti še zadnji trenotek vse svoje moči, da spopad prepreči. Ako pa kljub temu pride do njega, obstoja velika možnost, da ostane Italija nevtralna.

Eno znamenje, ki kaže, da Italija nima posebne želje, da bi šla v vojno iz vzroka, ki je izključno le interes nazijev, je to, ker je Mussolini zadnje dni prevzel popolno vodstvo italijanskih zunanjih zadev; sklepa se iz tega, da svojemu zun. ministru, Ciano, ne zaupa, kajti ta je znan, da je z vsem srcem vnet za nazije. Dobro znamenje je tudi v tem, ker je fašistično časopisje zavzelo zmeren ton v pisaniju o Franciji, Angliji in Poljski. Zdi se, da si je Nemčija tudi s svojim paktom s sovjetsko Rusijo v znatni meri odtujila Italijo, ki je znana kot odločno protikomunistična.

PARNIKI BILI USTAVLJENI SREDI OCEANA

Washington, D. C. — V Evropi bivajoči Amerikanci, ki so bili tako srečni, da so dobili prostor na raznih ladjah, ko so razne evropske države poklicale domov svoje ladje. Ta ukaz je prizadel zlasti nemške ladje. V petek zvečer je namreč dala nazijska vlada povelje, da se vsi nemški parniki, ki so namenjeni v kako tujezemsko pristanišče, enostavno obrnejo in vrnejo domov. Med drugimi se je moral temu ukazu pokoriti parnik Bremen, ki je bil že dva dni daleč od Cherbourga proti New Yorku, in na katerem je bilo 1700 Amerikancev.

FUNT IN FRANK PADLA

New York, N.Y. — Na mednarodnem denarnem trgu je angleški in francoski denar doživel zadnji petek znaten padec. Angleški funt je dosegel nižino, na kateri je stal v letu 1933.

ljil obe stranki in obenem preprečil spopad, skrajno moder. Dokler pa do spopada ne pride, obstoja še vedno možnost, da se najde zehod.

SPRAVA SE DOSEGLA

Jugoslavija na delu za preureditev države.

Belgrad, Jugoslavija. — Kakor je bilo že poročano, se je vršila zadnji teden na Bledu konferenca med princem Pavlom, min. predsednikom Cvetkovičem in hrvaškim voditeljem, dr. Mačkom. Kakor je razvidno, je bil rezultat konference docela ugoden in se je končno rešil 20 letni spor med Hrvati in Srbi. Cvetković je takoj po konferenci odhitel v Belgrad ter pričel z načrti za reorganiziranje vlade, da bodo vanjo lahko stopili tudi Hrvati. Vzelo bo sicer nekaj časa, predno se bo izpeljala dalekosežna nova preureditev države, toda pričakuje se, da bo v smislu sporazuma to delo gladko potekalo.

RAZGOVORI V MOSKVI SE KONČALI

Moskva, Rusija. — Angleško-francoska vojaška komisija, ki je pred par tedni prispela v Rusijo, da sklene obrambno zvezo med temi tremi državami, je zadnji petek ponovno odstopala. Po paktu, ki ga je sklenila Rusija z Nemčijo, bi bilo namreč povsem nesmiselno, da bi se vršili še kakšni razgovori. Člani komisije so izbrali za povratek pot preko Finske, da se na ta način ognjevo nemškega ozemlja. Istočasno pa se je v Moskvi izdal poziv za zasedanje parlamenta, ki naj bi potrdil pakt z Nemčijo, in je bilo v ta namen poklicanih 1.143 poslancev v Moskvo za ta ponedeljek.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

SOCIJALIST OŽIGOSAL KOMUNISTE

New York. — Vodja socialistične stranke, N. Thomas, je zadnji petek v nekem govoru oštro ožigosal sklenjeno prijateljstvo med komunisti in fašisti. Povdaril je, da so ameriški komunisti postali s podpiranjem Stalina njegovi so-krivci in jih pozval, ako se hočejo oprati te krivde, naj v jasnih besedah obsodijo nemško-rusko nenapadalni pakt.

PO KAT. SVETU

Vatikan. — O vatikanskem glasilu, Osservatore Romano, so se zadnji čas razširile govorice, da ga je italijanska vlada zaplenila, češ, da je pisal veleizdajniške članke. Vatikan pa je proglasil, da so te govorice docela neresnične.

New York, N. Y. — Ameriško društvo za propagando vere ima prve dni tega tedna tukaj svoje zborovanje. Namen voditeljev je, da pripravijo k večji gorečnosti ameriške katoličane za podpiranje misijonov, namreč, da bodo opravili vsak dan molitev v ta namen in pa, da bodo darovali vsaj po 5 centov na mesec.

Milwaukee, Wis. — Tukajšnjih 450.000 katoličanov si je izbralo 10. september za molitveni dan za mir. Dopoldne se bodo vršile molitve pri mašah, zvečer pa bo primerno zborovanje v Marquette stadiju.

London, Anglija. — Te dni je v Edinburghu umrl dr. Stuart Grey, ki je pred 54 leti prestopil iz anglikanske v katoliško cerkev. Mož se je odlikoval po svoji pobožnosti ter je skozi zadnjih 39 let izmolil vsak dan po šest rožnih vencev.

NOV ANGLO-POLJSKI PAKT

Državi se obvezujeta, da si medsebojno pomagata.

London, Anglija. — Min. predsednika Chamberlaina je parlament na svojem zasedanju zadnji četrtek poveril skoraj neomejenimi diktatorskimi pravicami. Prvi čin, ki ga je Chamberlain izvršil v tem novem položaju, je bil ta, da je sklenil in podpisal s Poljsko pakt, s katerim se uradno potrjujejo vse obljube za pomoč, ki jih je doslej dala Anglija Poljski. V paktu se namreč obe državi izrecno obvezujeta, da boste priskočili druga drugi na pomoč takoj, ako bi se katera od njih zapletla v sovražnost s kakim tretjo državo. Pakt je sklenjen za dobo petih let.

FRANCIJA ZATVORILA "PALAČO MIRU"

Versailles, Francija. — Palača, v kateri se je podpisala pred 20 leti takozvana verzajska mirovna pogodba, s katero se je sicer končala svetovna vojna, ki pa je, kakor se trdi, vsebovala vzroke za vse spore tekem dveh desetletij, kateri so dosegli višek tekom teh dni, se je zatvorila zadnji petek s parkom, ki palačo obdaja, vred. Obenem so se ukrenile varnostne priprave, da se palača zavaruje pred zračnimi napadi, razne zgodovinske dragocenosti pa so se odstranile iz nje na varnejši prostor. Palača leži blizu enega naj-večjih francoskih letališč.

Prireditve, ki so oglašene v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

Iz Jugoslavije

Hrvatski pretepači, so na Fali v maščevalnem pretepu po nedolžnem ubili mladega posestnika in družinskega očeta. — Nesreča pri nabiranju planik. — Druge vesti in novice iz Slovenije.

Zločin na Fali
Maribor, 7. avg. — Iz Ruš gradijo po desnem bregu Drave novo banovinsko cesto. Pri težkih delih na Falski peči, kjer morajo lomiti v živo skalo, je zaposlenih tudi več Hrvatov iz Like. Med temi so štirje bratje, ki so po vsej okolici znani zaradi svoje nasilnosti in je med njimi in domačini že večkrat prišlo do preprirov in tudi spopadov. Kolovodja te nasilne družbe je Franjo Zajc iz Ogulina. Njega se je na Fali in okolici vse balo, ker je imel za vsako malenkost takoj nož v rokah. Preteklo nedeljo se je po domačim fantom posrečilo, da so Zajca v Selnici ob Dravi dobili v roke, da jim je komaj ušel. Takrat je pa Zajc prisegel maščevanje, zaradi sramote. — Sinoči je Zajc zagledal v gostilni na Fali delavca Franca Burjo iz Činžata, ki je bil prejšnjo nedeljo med njegovimi nasprotniki v Selnici. Z Zajcem so bili njegovi štirje tovariši, ki so takoj začeli splošen pretep, pri katerem je izgubil življenje 30 letni posestnik in delavec pri falski elektrarni Jernej Lampreht. Vračal se je z ženo in otroci iz Maribora in so se spetoma ustavili v gostilni, ravno v nesrečnem času, ko je izbruhnil pretep. Zajc je navalil nanj, četudi ga ni poznal, ga vrgel na tla in ga osušal, da mu je strl več reber, nakar mu je zasadil nož na ravnost v srce, da je bil takoj mrtev. Šele tedaj je Zajc uvidel, da je zaklal popolnoma nedolžnega človeka, pa je nato planil na Franca Burjo ter tudi njega nevarno obdelal z nožem. Zadal mu je več globljih ran v hrbet in v desno rmano ter ga zelo hudo ranil, tako da se v mariborski bolnišnici, kamor so Burjo prepekljali, boje za njegovo življenje. Po tem dvojnem zločinu so se morilci in pretepači razšli, tako da se v mariborski bolnišnici, kamor so Burjo prepekljali, boje za njegovo življenje. Po tem dvojnem zločinu so se morilci in pretepači razšli, tako da se v mariborski bolnišnici, kamor so Burjo prepekljali, boje za njegovo življenje.

Huda nesreča
Huda nesreča se je pripetila pri gradnji novega tovarniškega poslopja v Melju v Mariboru ko je hlapec Anton Koletnik, ki je v službi pri prevozniku Veroniku, pripeljal voz opeke v tovarno, so se konji naenkrat splašili in potegnili. Voz je hlapca pritisnil ob steno, ročica pa mu je potegnila z glave lasišče, kakor da bi ga skalpiralo.

Smrtna kosa
V celjski bolnici je umrl Mihael Turnšek, prevžitar iz Gomilskega star 47 let. — V mariborski bolnici je umrl Matej Zorko, bivši trgovec pri Sv. Juriju. — V celjski bolnici je umrla Marija Linhart, učiteljica iz Gradca stara 64 let.

Vagon lesa ukradel
Orožniki v Račah so zalotili 27 letnega Rudolfa Koražijo, ko je kradel stavbni les posestnika Glaserja. Izkazalo se je, da je Koražija v tem mesecu ukradel Glaserju najmanj za vagon stavbnega lesa, katerega je dal trikrat odpeljati s tovornim avtomobilom v Varni, kjer ga je prodal nekemu lesnemu trgovcu.

Napaden
Dva hlapca sta v Škoflji vasi napadla na cesti 29 letnega delavca Martina Stropnika iz Škoflje vasi. Martin ima na temenu 10 cm dolgo rano in razbito lobanjo. Nezvestnega so odpeljali v bolnico.

Hiša zgorela
V Ruti pri Sv. Lovrencu na Pohorju je ogenj uničil hišo posestnika Jakoba Pušnika. Ogenj, ki je nastal zaradi nesrečnega slučaja, je napravil veliko škodo.

Žrtve planin
Kranjska gora, 7. avg. — V

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrť leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrť leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisil važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Ali zlobno podtikovanje ni "raket"?

Slabo je spal g. Molek, ali pa je morda vstal z levo no go naprej. Mogoče tudi, da je kak črn maček prekrži pot. Bil je na razstavi v New Yorku in opisuje. Tudi Stalina je posetil, ker Stalin le je ruski paviljon. Sijaj je tud njega zajel. Ni čudo, saj je celo katoliškega duhovnika Stalin je lahko šest milijončkov vtaknil v razstavo, saj s razume na tako robo, kakor je pokazal že pri banki v Tiflisu, in je kar nad 500 milijonov "shranil" Špancev, ak Krivitzky ne laže. Znat se mora. Stalina in komunizm g. Molek ne mara, jaz tudi ne. Ne gre za to. Videl je tu di Leninov in Stalinov napis o — socializmu. Well, on j socialist, Lenin in Stalin ne, in naravno je, ako vidi o "protislovje" v napisih. Rezultati so druga roba, ampak "protislovja" v napisih jaz ne vidim, ko je Lenin prerokoval, Stalin pa trdi, da se je prerokovanje že uresničilo. Ak se ni, se Stalin le laže, nikakor pa ne nasprotuje Leninu To je pa je moja muha.

Res slabo je pa spal g. Molek, ko je napisal članek "Katoliški list poje slavo nacijski propagandi". Ta roba i na razstavi, iz Ljubljane je, "Izseljeniški vestnik" je pr nesel članek, kako sedanja nemška vlada postopa glede iz seljenih Nemcev. Edinole na to smotreno delo opozarj list, kolikor vidim iz objavljenega besedila. Da je to nen ško delo pri izseljencih spojeno z naravnost naduto prop gando, o tem ni nobenega dvoma. Ampak, kje "poje list slavo nacijski propagandi"? Ako tako podtikovanje ni "raket", potem ga sploh ni. Skrb za izseljence je pri Slo venci neznatna, od poklicanih strani skoroda nobene ni. Nemška vlada ne pregleda nobenega izseljenega Nemca. Za to gre, ne za kolosalno propagando, ki meri na norost. Na Koroško se obrnjene oči vse Nemčije. Vsak drugi dan pride kak minister iz Berlina, letoviščarje kar komandira jo med koroške Slovence, v moji rojstni hiši so nastanjeni ljudje iz Bremena, mladina iz Severne Nemčije ima tabo rišča ob jezerih... itd. itd. Seve je to pogubna propagan da, ki bo vse uničila, ampak noben Slovenec ne bo hvalil te propagande, pač pa lahko opozori na prizadevanje od strani Nemcev, da imajo smotreno, dasi za druge pogub no delo in zase naduto propagando.

Pri Slovencih je delo za izseljence zasebno, neznatno. Kak las se najde v vsaki juhi. Ali je vam še to delo odveč? Izgleda tako. Pa dobro. Slovan je suženj, in suženj ostane.

Res čudni ljudje so ti Slovenci in Slovani. Ko so bila vrata v Ameriko odprta, so se praznile kar cele vasi, če n ški kraji, kjer je bilo kaj dela, so bili kar natrpani s Slo venci, v Beljaku jih je bilo do pet tisoč, drugde do sto tisoč, po vojski so šle trume na Francosko, v Belgijo... na vse kraje. Ali res ni bilo kruha doma? In če ga ni bilo. Niti politike ni mogoče kar čez noč izpremeniti. Pravijo, da je polovica Slovencev v tujini. Zdaj bi šlo vse v Nemčijo, pod Hitlera celo bi vse šlo, ko bi ne bilo nekaj zaprek na meji. Ali res le za kruhom? In kaj lahko še pride? Pogledjte med Čehi. Podjetja, ki so bila v čeških rokah, so prešla v nemške, ker so Čehom nastavili nož na vrat; kjer so bili podjetniki Judje, so Nemci za par centov dobili ta podjetja v svoje roke. Kaj šteje češki delavec, ko je pod jetnik Nemec? Pa mora celo češki delavec nemškemu de lavcu narediti prostor, in oditi s trebuhom za kruhom in ponižno služiti Nemcu. Namenoma pošiljajo na sto tiso če čeških delavcev v Nemčijo, da jih tako lažje ponemčijo, in jih bodo. In za Slovence in Jugoslovane pridejo lahko prav iste žalostne razmere, isto — suženjstvo, ako — pri korakajo s kljukastim križem.

Vse, kar odide je vsaj pri Slovanih izgubljeno. Pet ti soč Slovencev v Beljaku ni šlo niti za deset Slovencev. Nemec pa ima prav vladno in narodno in politično mašino, da niti enega izseljenca ne izgubi. Slovenci nimajo sko roda ničesar, da bi omilili izgube pri izseljenih, le nekaj požrtvovalnih ljud se peha tam okoli "Izseljeniškega Vest nika" in skuša rešiti, kar se rešiti more, in samole opozar

ja na to smotreno nemško mašino, ne morda na prav ostudno propagando pri nemški mašini, in zdaj pride član kar pri "Prosveti", toraj pri listu med izgubljenimi izse ljenci, pa nima dosti besed v jesiharskem slovarju, da bi oblatil ljudi okoli "Izseljeniškega Vestnika", kakor bi bili sami — raketirji. Ali je pri takih razmerah sploh še kaj glavah?

NA OBISKU PRI WILLARD SKIH ROJAKIH
West Pullman, Ill.

Posebnih novic pri nas ni. Z delom gre bolj slabo, kakor povsod drugod. Za tega ki de

Mr. Dergancu, ki je kakor sem omenil stric temu, ki je prišel iz starega kraja, kjer so nas tudi prav uljudno spre jeli in nam postregli z razni mi dobrotami. — Naslednje jutro se podamo k mojemu

kot v starem kraju. Sv. mašo je daroval č. Father Murn, ki kljub starosti še prav dobro izgleda. Willardska cerkev je prav luštna. Imajo pa tudi farno šolo in so povedali, da bodo imeli letos v septembru sv. birmo. — Izvedel sem tudi, da imajo tam tudi nekaj na prednjakov, katerih se nikjer ne manjka, pa so tako napred ni, da se jim nič bolje ne go di, ali po večini še slabše, kot nazadnjakom, kakor jih eni imenujejo.

Najlepša hvala Mrs. Lukas za tako dobro in prijazno po strežbo in stanovanje. Njeni hčerki pa tudi prav lepa hvala, ker nas je tako prijazno okolu vozila od enega do dru gega farmarja in tudi na po stajo. To že moram reči, da zna dobro voziti. Saj je šla ka ra kot Elija in ko sem enkrat

sem in vedno takrat, kadar pojde g. Zakrajšek. To bi iz srca priporočala vsakemu, ki namerava v domovino, da z njim potuje. Potem pa, niti predstavljati si ne morete, ka ko brez zaprek smo bili na že leznici. Vedno je prišel že v naprej povedat, kadar je bilo treba dati potne liste vidirati. Pripravite potne liste (pose,) nam je rekel in vse je bilo v redu. In v Parizu. — Komaj smo pojedli in popili, kar so nam dali za popotnico. — Ta ko smo jo srečno primahali na našo domačo rodno zemljo. — Kako vse drugače sapa pi ha. Kar po udih te nekaj spreleti, neka prijetnost in jezik se ti začne obračati, ali beše da kar ne more na dan. Preve liko je veselje. Samo Jože je vriskal, da je dal duška svoji veseli naravi, medtem ko smo drugi kar dih zadrževali. Ta ko smo bili srečni, ko smo se pri peljali na Jesenice, kjer nas i je pozdravil zastopnik jugo slovske vlade ter se peljal z nami do Ljubljane. Tam je bil i. potem tako prisrčen sprejem in govori nam v počast, da nas i. je kar grelo. — Da, tako nas i je domovina sprejela in nam i. želega, da bi se srečno, kot si bratje in sestre počutili med njimi. Kako prijetno je nam vse to delo.

Po zajutreku, ki ga nam je pripravila Francoska linija, smo se pa razšli na vse strani. Vsak pač tja, kamor je bil na menjen iti in kjer so nas že tudi pričakovali. — Koliko se je izpremenilo v desetih letih, ne bi nikoli verjela, če bi sama na lastne oči ne videla. Ta spremba se opaža na vsem, najsibo v stavbah ali cestah, ali na karkoli se ozreš. In to liko tovarn je okrog Kranja, da bi kmalu še domov ne zna la.

Kako smo se imeli na izle tu, katerega nam je priredil g. Zakrajšek in kako je bilo na Bledu na novi maši, katero je daroval č. g. novomašnik Gabrijel Rus iz Clevelanda in ka tere sta se udeležila tudi nje gov oče in mati, ki sta bila potovala med nami, bom pa že o priliki opisala. — Pozdrav vsem mojim znancem in prija teljem.

K. Triller

NENAVADEN ALARM

V Bordeauxu je neke noči divjala silna nevihta. Sredi bliskov in gromov pa so se ne nadoma oglasile po mestu si rene kot ob napadu sovražne ga letalstva. Prebivalstvo, ki je bilo zaradi treskanja že itak zelo prikrajšano v spa nju, je preblešeno planilo po konci, na poveljstvo orožništ va, policije, uredništva listov so deževala telefonska vpra šanja, kaj prav za prav je, toda nihče ni vedel pravega odgovora. Tisoči pa so stali po strehah in iskali po nebu, od kod bo prišel tisti sovra žnik, ki ga napovedujejo sre ne. Slednjič je le prišel pravi odgovor. Strela je udarila v sirenske naprave neke tovar ne, sirena je sama od sebe začela tuliti. Za njo so tudi po vseh drugih obratih odprli si rene in kmalu je bil po mestu

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Cleveland, O. — Zadnjo so boto 26. avgusta sta se v cer kvi Marije Vnebovzete poročila Miss Josephine Debeljak, hčerka Mr. in Mrs. Frank De beljaka s Hale Ave. in Mr. John Polanz, z Jennie Ave. Poroka je bila s sv. mašo. — Obilo sreče in zadovoljstva!

Na zapad

So. Chicago, Ill. — Pred par tedni se je podal na za pad in sicer v Colorado Springs tukaj poznani rojak Mr. Joseph Radovanich, z Ave. M. Kakor sporoča svojim prijateljem, je tam prav zado voljen in se bolj počuti kot doma v South Chicagi. Pravi, da bo tam kakih šest do osem tednov. — Želimo mu, da bi se zdrav vrnil med nas in bi mu ne bilo treba več na zapad zaradi zdravja.

Smrt rojaka

Los Angeles, Calif. — Tu kaj je umrl rojak George Kočnik, v starosti 66 let. Doma je bil iz Ribnice na Pohorju, na Stajerskem in je bival Ameri ki že skoro 35 let. Zapušča že no in sina.

Nov priseljenec

Cleveland, O. — Te dni je prišel za stalno v Ameriko g. Frank Kopina. Prišel je iz Ve like vasi pri Krškem na Do lenjskem in bo stanoval pri svoji materi Mrs. Joe Vene na Calcutta Ave.

Lepo potovanje

Chicago, Ill. — Metka Zabret iz Domžal piše, da je bi lo potovanje v Slovenijo s par nikom Paris izvrstno. Vožnja po morju je bila lepa, hrana prvovrstna. Tudi po železnici do Ljubljane, je bilo lepo. — Z istim parnikom je potoval tudi Jožef Hafner iz Skofje Loke. Vse potrebno za potova nje je poskrbel g. L. Zakrajšek in so mu potniki prav hvala ležni.

Nagrade za vrtove

Cleveland, O. — Tukajšnja "The Cleveland Press" je raz pisala nagrade za najlepše vr tove. Tega kontesta, se je ude ležilo tudi več naših rojakov in dobili so nagrade sledeči: John Lokar E. 162nd St.; Louis Sterle, Dibble A.; Chas. Win tar, Bona Ave.; Mike Marolt, Arcade Ave.; Julia Kepic, E. 137. St.; Antonija Počkaj, Prince Ave. in Frank Novinec, z Ivan Ave.

Kjer katoličani ne skrbje za razširjevanje svojega katol tiska, tam da je jo najlepšo priliko nasprotnikom, da šir jo ti svoj protiverski tisk.

tručje in vik, kot da gre zares. Zbegan mesto pa se še dol go ni moglo pomiriti.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(50)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko se je Stanley Wood približal k velikim vratom, so se te v trenutku odpre in okolu nega je naenkrat pri lo večje število volakov, ki so ga pri šli pozdravit in vprašali so ga, kaj bi rad in pokaj je prišel. Wood jih je sa mo gledal in se silno čudil, kajti njih govorice ni razumel.

Upal je, da bodo z njim vsaj pri jazni, toda ko so ga začeli obkolje vati, je že tudi uvidel, da ga bodo vzeli le kot talca in ne kot sebi enakega ali kot prijatelja. Vdihnil so ga po ulicah, kjer je ob straneh stalo več ljudi, zla sti tudi žensk, ki so radovedno gledali na novega ujetnika.

Wood je videl, da je to ljudstvo v prvi vrsti bojevito. Vse kar je videl, je spominjalo na boje in razne zmage. Od takih seveda ni mogel pričakovati pre več usmilenja, da bi ga smatrali kot sebi enakega. V tem so ga vojaki že pripeljali do nekega posebnega, ograje nega prostora.

Ta prostor je bil visoko ograjen z močnimi surovo obtesanimi hlodi. Tam daleč na drugem koncu je stala s travo krita lopa, v kateri je bilo ne kako petdeset mož zelo različnih, s ka terimi bo sedaj tudi on delil svojo uso do. Najbolj mu je bilo hudo, da ne bo mogel pomagati Gonfali.

POZOR!
Popet na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost poletela, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PRVA NEDELJA V SEPTEMBRU

"Si li videl človeka, naglega k govorjenju? Pričajmo od njega prej neumnost, kakor pobjoljšanje (Preg. 28, 20)".

To ni sodba kakega človeka. Tako sodi sam Duh božji, in sodba je popolnoma pravilna, resnična. Blebatač, ki ne ve, kaj jezik govori, in bedak, ki nikoli ne misli na pobjoljšanje, sta si v vsem enaka. Ako pa pazi človek, da ve kdaj je treba govoriti, in zna torej tudi molčati, držati svoj jezik v oblasti, zasluži tako čast in priznanje, da enako ista božja resnica zatrjuje o njem: "Tudi bedak velja za pametnega, kadar molči (Preg. 17, 28)". Človek pa, ki se je v zatajevanju in duhovni borbi povzpel še višje, na še bolj čednostno stopnjo popolnosti, tako da s svojim jezikom nikoli ne greši in se z nobeno besedo ne pregreši, je po sodbi sv. pi. sma popoln kristjan, svetnik, ki ima v svoji oblasti vse nagon in nagnenja svojega srca. Še več. Lahko celo svoje čedebo popolnoma v oblast. Če kdo v besedi ne greši, je popoln mož, zmožen brzdati

tudi vse telo (Jak. 3, 2)".

Zelo težavno je za človeka, da prav rabi svoj jezik, govori, kadar je treba, in molči, ko je molk na mestu. Jezik je namreč ostrupljen že iz raja, ko se je dotaknil prepovedanega sadu. Ne strpi, da bi prej vse mirno preudaril in pretehtal. Takoj sikne, ti uide, tako da si že v grehu in na krivem potu, ko tega niti ne zapaziš. Kakor blisk ti svigne. Čakati ne more. Počaka nikoli.

Morda si dostikrat domneval, da si jako popolen, visoko na lestvi čednosti. Pazi, da samega sebe ne varaš. Imaš pa na razpolago točno in zanesljivo merilo svoje popolnosti in stopnje pri čednostih. Sodi, zmeri, presodi sam po besedah sv. Duha o brzdanju jezika. Človek je tak, kakor govori. Ni izjeme pri tebi. Kaj in kako govoriš? Ali paziš na vsako besedo, ko si prav za vsako odgovoren? Ali se res nikoli ne pregrešiš z jezikom? Beseda izgovorjena po jeziku sicer odleti kakor piš, ampak odmev se ne izgubi. Za vsako besedo boš odgovarjal.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Žična železnica na Sv. goro

Žična železnica na Sv. goro bo prav v kratkem popolnoma dograjena. Obe postaji, odhodna v Soški dolini in dohodna na vrhu. Sv. gore bosta skoraj dokončani, prav tako tudi 18 m visoki steber, ki stoji sredi med obema postajama. Lisičasta kot oporišče za napetost žico. Sprva so napovedovali, da bo železnica lahko stekla že v začetku avgusta. Da pa se to do zdaj še ni zgodilo, je vzrok v tem, da niso mogli pravočasno dobaviti štirih motorjev, od katerih bosta na vsaki postaji po dva, eden na bencinski pogon, drugi pa na nafto. Vsa proga je dolga le dva kilometra. Za prevoz romarjev na Sv. goro bosta na razpolago dva voza v obliki kabine. V vsakem bo prostora za 25 potnikov. V vsako smer bo vožnja trajala štiri minute. Žica bo napeta v višini približno 20 m, na nekaterih mestih pa celo do 50 m in bo debela le 4,5 mm. Ta debelina je razmeroma zelo majhna in je žica zato gotovo iz najboljšega materiala.

Prestolonaslednik Umberto v Idriji

Zadnje čase se je mudil italijanski prestolonaslednik Umberto na nadzorstvenem potovanju tudi v severni Italiji. Med drugim je obiskal tudi Julijsko Krajino, kjer je med ljudstvom vzbudil mnogo pozornosti. Pot ga je dovela tudi v Idrijo, kjer si je skrbno ogledal tamkajšnji rudnik žilnega srebra, o katerem je zadnje čase toliko govorjenja, češ da v njem zelo primanjkuje rude, ker so rudnik zadnja leta preveč izčrpali, in da je zaradi tega izgubilo tudi precej delavcev svoj zaslužek, ker so jih zaradi pomanjkanja dela odpustili. Prav zaradi tega je bil obisk italijanskega prestolonaslednika deležen v Idriji še prav posebne pozornosti. Ljudstvo je princu Umbertu priredilo lep sprejem.

Priznanje vojski, v kateri so tudi Slovenci

Te dni so bile končane velike vaje italijanske vojske v doline reke Pad. Vsi, ki so jih gledali, med njimi tudi visoki tuji zastopniki, pravijo, da

italijanski vojak zasluži vse priznanje ne samo zato, ker ima izborna, najmodernejša orožja, pač pa tudi zaradi svoje vzdržljivosti. Posebno so se izkazali vojaki iz Gornje Italije, med katerimi jih je bilo mnogo tudi iz Julijske Krajine. Največje priznanje so tej vojski izkazali po končanih vojaških vajah nemški, madžarski in španski vojaški zastopniki v svojih izjavah, ki smo jih te dni brali v dnevnem časopisu.

Pred velikimi vojaškimi vajami v dolini reke Pad pa so bili tudi manevri na Krasku kot nekakša predpriprava. Pri njih je sodeloval poleg drugih 73 pešpolk iz Trsta, v katerem služi zlasti mnogo Slovencev iz Julijske Krajine. Starejši med njimi so pri tej priliki gotovo obujali različne spomine na tiste dni, ko se je končavala svetovna vojna.

Žavljje pri Trstu rastejo

Onim, ki berejo naša poročila z Goriške, Krasa in iz Istre, bo še v spominu, da so Italijani Žavljje pri Trstu prekrstili v Aquilino in sicer zaradi velike čistilnice nafte "Aquila," ki je zgrajena v bližini. Za vse osebe, ki je zaposleno v tej čistilnici, za uradništvo in delavce bodo zgradili ob vznožju hriba novo naselje, ki bo spadalo pod Žavljje in se bo torej odslej s starim naseljem skupaj imenovalo Aquilina. Napovedujejo, da bodo s 1. septembrom začeli zidati še 18 hišic, ki bodo imele 54 stanovanj, stale pa bodo dva in pol milijona lir.

Nesreča pri delu

V Plavi, kjer je sedaj pri gradnji nove hidrocentrale zaposleno večje število delavcev, se je pripetila pred dnevi huda nesreča. Skupina delavcev je nekaj časa koplje predor. Pred dnevi je nastal v predoru udor. Skalovje in zemlja sta zasula 30 letnega Antona Zaletela iz Ločnika pri Gorici. Reševalci so mu sicer takoj prihiteli na pomoč in ga tudi izkopali izpod kamenja. Bil je v nezvesti in je pri nesreči očitno dobil hude notranje poškodbe. V naglici so ga prepekljali v goriško bolnišnico, kjer

so zdravniki ugotovili, da mu je kamenje prebilo lobanjo. Njegovo stanje je zelo resno.

KRATKE NOVICE

Stotisoč ton skalovja so razgnali z eno samo mino v sešljanskem kamnolomu. V kamnolomu so izkopali dve skoraj po 20 m dolgi vodoravni luknji in še nekaj metrov globok jašek. Napravili so dve celici za mino, v kateri so naložili 9 ton razstreliva. Mino so pognali v zrak z električnim tokom. Ves tako pridobljen apnenčasti kamen, ki ga bodo še nadalje razdrobili v kamnolomu, bodo prepeljali v beneško industrijsko luko Marghero, kjer ga bodo žgali v apno.

Novi grobovi. V Podgori pri Gorici je pred kratkim umrla gospa Terezija Klančič vdova po Antonu Klančiču, ki je bil dolga leta župan v Podgori in član goriškega deželnega odbora. Dosegla je visoka starost 80 let. V Gorici pa so pred dnevi umrli upokojeni državni namestnik France Gorkič v starosti 66 let, posestnik Peter Brajnik, star 50 let, in uradnica Ivana Črnigojeva.

Popolna gimnazija v Postojni. Pred leti so na posebno prizadevanje krajevnih oblasti v Postojni ustanovili nižjo gimnazijo, ki je imela posebno nalogo, širiti italijanski kulturni vpliv po vsej Pivki. Pred kratkim pa je vlada sklenila dopolniti to srednjo šolo, tako da bo Postojna imela že letos popolno gimnazijo.

Zaradi bega čez mejo je bil prijavljen goriškemu sodišču 36 let stari Florjan Lukežič iz Steverjana. Ugotovili so, da se je brez potnega lista v bližini Godoviča na Idrijo podal čez mejo. Odpravil se je z doma že v preteklem aprilu. Doslej se še ni vrnil.

Požar v Mirnu. V hiši Josipa Mozetiča v Mirnu je nastal

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Nevarna nevihta

Iz Litije poročajo, da je koncem julija nastala tam okoli huda nevihta, s točo, ki je napravila po vinogradih in nekaterim posestnikom precejšnjo škodo. Še dobro, da so se oblaki s točo ustavili tik pred Primskovim in pred Moravčkim gorom, kjer so naši največji vinogradi. Gospodarji pripovedujejo, da bo letos rekordna trgatve, če le ne bo uim.

Žrtev ognja

Posestniku Ivanu Mravljaku pri Sv. Antonu na Pohorju je zgorela žaga. Ogenj je uničil tudi veliko zalogo desk, tako je škoda nad 50.000 dinarjev. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Elektrika

V Dolenjske Toplice so koncem meseca julija dobili elektriko. Ob tej priliki so bili primerni govori in je vlada bilo veselo razpoloženje med ljudstvom. Vavta vas in okoliške vasi pa so še v temi.

Nesreča kolesarja

Pri Vavti vasi pri Novem mestu sta na cesti trčila dva kolesarja drug v drugega. Oba sta bila v silnem diru. Trk je bil tako silen, da sta oba padla po tleh. Vendar se je eden takoj pobral, sedel na kolo in se, ne zmeneč za svojega sponesrečenca, odpeljal dalje. Domačini so nezvestnega kolesarja, ki je bil Josip Gramer, 31 letni posestnikov sin s Poljan pri Črmošnjicah pripeljali v kandijsko bolnico, kjer je drugi dan umrl. Kmalu po pogrebu je prišel v bolnico 34 letni Franc Gričar iz Gornje

PRIPRAVE ZA RESEN SLUČAJ

V Londonu so se vršili pred kratkim zračni manevri, pri katerih je bilo udeleženo 1.200 aeroplanov in 20.000 mož. Na sliki se vidi, ko protiaeroplanski topovi odbijajo namišljeni zračni napad.

požar, ki je uničil del stavbe. Na pomoč so priklicali gasilce iz Gorice, ki jim je uspelo ogenj spočetka lokalizirati, ker je ograjal tudi sosednje hiše, in končno pogasiti. Gasilci so dobre štiri ure. Požar je Mozetiču uničil precej žita in poljsko orodje. Napravil je skoraj za 10.000 lir škodo.

Iz Bazovice. 23. julija t. l. je praznoval v Bazovici 25 letnico nove maše tamošnji župnik Josip Kocjan, ki je prej dolgo let župnikoval v Predloki v Istri. Župnik Kocjan je eden izmed redkih nekdanjih dijakov hrvatske gimnazije v Pazinu, ki je ostal na svojem mestu v Istri.

Aretacija. V Idriji so aretirali 19 letnega Petra Grudna, ki se ni odzval pozivu k naboru. Karabinjerji so ga oddali sodišču.

Usoden padec

S kozolca je padel 53 letni Tomaž Trofenik iz Male Nedelje. Zvečer je šel spat na kozolec v Žalcu, pa je ponoči padel doli in se nevarno pobil, da so ga morali odpeljati v bolnico, v Celje.

Umrlo po 13 porodu

V mariborski bolnici je umrla 41 letna Marija Ledenik, rojena Verdonik iz Sv. Križa nad Mariborom. Mlada vdova s 4 otroci se je v drugič porodila in je v drugem zakonu rodila devet otrok, skupno 13, od katerih jih še živi 10, ki objokujejo prerano smrt svoje dobre mame.

Nov dom

Gasilci v Lutvercih, blizu Gornje Radgone v Prekmurju, so si pred kratkim sami postavili nov gasilni dom. Zadnje nedeljo v juliju je bil blagoslovljen in izročen svojemu namenu. Slovesno blagoslovitev doma je izvršil župnik iz Apač g. Ivan Čilenšek, kumovala je pa Ana Probstova, gostilničarka iz Lutvercev.

Prijeta tolpa

Tolpi, ki je ropala potnike v nočnih vlakih med postajama Mirkovci in Vinkovci, so prišli na sled. V vlaku so orožniki prijeli nevarnega žeparja Ilijo Galoviča iz Zupanje, ki je še z drugima dvema žeparjema organiziral prave gengsterske podvige v nočnih vlakih. Cela tolpa se je vtihtala na vlak in naglo pregledalo vse vagona, iščoč primerne žrtve, na katero so se spravili. Ob neki taki priliki so bili zasačeni in tako je konec njihovega nepoštenega dela.

Oglas v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspehi!

Cerkve obnavljajo

V Ljubljani so začeli obnavljati notranjščino cerkve sv. Jakoba. Obnovitvena dela vodi slikarski mojster Peter Železnik. Cerkve ima znamenite slike, ki so ob enem velike umetniške vrednosti, zato morajo pri obnovitvi posvečati veliko pažnjo zlasti tem slikam. Ob enem napeljujejo tu.

ČISTIMO

ženske in moške klobuke.

WM. LEBEN

1904 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Canal 8682.

Po naročila pridemo na dom in izgotovljena prinesemo nazaj.

PISMA PRIMSKOVSKEGA GOSPODA

V. Čadež.

IX.

KAR BLIŽNJEMU STORIMO IZ LJUBEZNI DO BOGA

Ljuba Filomena, da si mi zdrava! Tvojo dopisnico sem prejel. Kar je odloženo, se ni opuščeno. Če zdaj ni mogoče iti na Bavarsko, bo pa pozneje. Doslej nisem mege dobil duhovnika, ki bi zaporedoma dve nedelji mesto mene opravljal. Mislim sem, da ga v Ljubljani dobim, kadar hočem, in je tudi v Ljubljani več duhovnikov v pokoju, a vsak ima kak tak opravke, da ne more priti. Do nekega sem se obrnil, s katerim sva prav znana — sva bila skupaj v semenišču, pa mora vsak dan imeti sv. mašo pri sv. Jakobu... (Do tega potovanja ni prišlo, ker H. ni mogel dobiti namestnika.) Bavarska je katoliška dežela, Prusija pa večji del luteranska. Luterani nas ne sovražijo... in sami pravijo: luteransko je lažje živeti, katoliško pa bolj srečno umreti. Enkrat sem z nekim luteranom skupaj prišel in sem mu dejal: "Ne vem, kako bo kaj za nebesa." Je pa dejal: "Vi pridete gotovo." Sem rekel: "Upam, pa vendar ne vem, se bojim." Je pa dejal: "Jaz jamčim, da pridete v nebesa; v nebesa pridem tudi jaz, vi pa še prej." Luterani pridejo tudi k naši maši in molijo pri maši in pravijo katoličarom: le ubogajte, le ubogajte, kar vas duhovniki uče. Če jih boste ubogali, boste za nebesa še več storili, kakor je treba.

Jutri (Prvi del pisma je bil gotovo pisan dva dni prej ko drugi del.) je očetov god, jutri 14 dni bo pa Jernejev. Voščim jima vse dobro za njiju godova. Še bogastvo jima želim, dasiravno človek na tem svetu ne potrebuje nič drugega ko živč, obleko, stanovanje, dobro ime, zdravje, pobožno življenje in upanje v Boga. Če ima vse to, je srečen, bogastva mu ni treba. Pa jima tudi bogastva želim in to zato, da bi mogla storiti več dobrega. Če človek ljubi Boga, če vse in svojega bližnjega kakor samega sebe, mu je tudi bogastvo koristno, če tudi ne potrebuje. Koristno mu je, ker more z njim več dobrega storiti. Zato si mora človek prizadevati tudi za častno, da bo več dobrega storil. Na Turškem je bil neki revni Turek; je pa rekel svojemu cesarju, ki ga je srečal: "Ali je res, kar turško sv. pismo govori, da smo si vsi Turki bratje med seboj?" Cesar pravi: "Res." Je pa rekel revni Turek cesarju: "Daj, ti bogati brat, dar meni revnemu bratu!" Nato mu je cesar dal en turški tolar. Revni Turek je pa rekel: "Ali je ta dar bogatega brata revnemu bratu?" Nato je cesar odvrnil: "Ko bi jaz hotel vsakemu bratu raz

deliti svoje premženje, da bi vsi enako imeli, bi mi ti moral še nekaj nazaj dati."

Mi vsi delamo in želimo, da bi kaj imeli, imeti pa zato želimo, da bi sebi in bližnjemu v potrebi dobro storili iz ljubezni do Boga. Kar bližnjemu storimo iz ljubezni do Boga, to Bog sprejme, kakor da njemu storimo. Zato želim očetu in Jerneju in tebi in vam vsem tudi veliko premoženja, če je božja volja. Če pa ni božja volja, da bi nam Bog veliko premoženja dal, imejmo vsaj želje dobro storiti; bo pa Bog tudi želje za dejanja sprejel, če storimo kar moremo. Zato bi rad šel s teboj na Bavarsko, da bi te naučil zdraviti. Z ozdravljanjem boš storila še več dobrega, kakor ko bi denar delila. Zda dokler tukaj živimo, imamo želje, pa moči ne, dobro storiti, po smrti bodo pa dopolnjene v nebesih vse naše želje, imeli bomo tudi moč storiti dobro, to bo veselje! Tukaj dobro storimo, pa nas stane veliko truda, tam pa bomo storili dobro brez vsega truda; to bo veselje, bomo takorekoč vsemogočni. Le zdravite doma, kolikor morete, da boste imeli več dobrih del. Pomagajte ljudem tudi glede tatov. Pred nekoliko dnevi je bila pri meni žena, ki je rekla, da ti-stemu vinogradniku ni več vino ukradeno, prej so mu ga pa vsako leto ukradli. Dejala je žena: "Zda mi mož vselej da piti in mi pravi: 'Ti ga pij namesto tatu!' Tako sem tudi pri Ljubljani nekemu pomagal, da mu ne krajejo več krompirja na njivi. Tu in tam slišim, da ne pijančujejo več..."

Zdravi bodite in Bog vas obvaruj!

11. 8. 1884. (Brez podpisa.)

(Dalje prih.)

Predstavite v a šim prijateljem "Amer. Slovencu" in jim ga priporočite, da so nanj naroče!

Listen to and Advertise over

PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamburitza Orchestra

Station WVAE, Every Sunday 1 to 2 535 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN KONTRAKTOR
3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 6309

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: \$2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti. Včera je bilo naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 Lir
Za \$ 12.00.....	200 Lir
Za \$ 29.00.....	500 Lir
Za \$ 57.00.....	1000 Lir

Vse pošiljave naslovite na:

JOHN JERICI

1849 W. Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilanig

"Predložiti morem," začne Lilienberg ter se globoko prikloni, "Vašemu Veličanstvu moza zaupanja, ki ga poznam že več let, za katerega zvestobo jamčim, ki ga smatram kot prijatelja, kakor je tudi on sam prijatelj pravice in resnice in zvesto vdan služabnik najvišje cesarske hiše."

"In kako je ime temu toliko hvaljenemu," vpraša cesar.

"To je," odgovori pl. Lilienberg, "grof Ivan Erazem Tatenbah, renskega pokolenja, sin cesarskega svetnika Gotfrida."

"Če se prav spominjam," poseže vmes cesar ter se pogladi z roko čez čelo, "je ta Tatenbah lastnik grada Račje in Fram pri Mariboru. Poklonil se je Nam ob priliki bivanja v tistem mestu ter smo slišali, da se poteguje za višje mesto v državni službi."

"Njegovo Veličanstvo ga tedaj že poznate," reče Lilienberg ves presenečen.

"Moza sta Nam," pripomni cesar, "priporočila rektor kolegija očetov jezuitov p. Sienten, ki je bil nedavno na Našem dvoru, in tudi namestnik dvornega kancera Würzburga. Zato hočemo spoznati tega zvestega služabnika Naše hiše, naj se Nam predstavi, kadar pride na Dunaj."

"Veličanstvo," odvrne pl. Lilienberg, da tudi drugi možje priporočajo moza, ki ga toliko spoštujem, me potrjuje v mojem prepričanju. Zato si upam zaprositi v vsej ponižnosti, da ga, ker je ravno prišel k jutrišnji slavnosti, takoj predstavim Vašemu Veličanstvu. Pridružil se je namreč deputaciji štajerskih deželnih stanov, ki so došli, da se jutri poklonijo Vašemu Veličanstvu ter izrečejo v vsej vdanosti čestitke zvestih Štajercev."

"Dobro," odvrne cesar, "naj se ga Nam predstavi jutri ob priliki avdijence v Našem gradu Laksenburgu."

Po teh besedah se dvigne cesar ter stopi proti vratom, a še enkrat se obrne ter reče skoraj oznevoljen:

"Mi hočemo, da vlada pravica in milost v Naši državi. Kdor misli, da se kuje zarota zoper Nas, naj to dokaže in tedaj hočemo rabiti meč pravice, ki ga je Nam dal Gospod kot strogi in vedno pravični sodnik. Na same govorice, to še enkrat ponavljam, pa se nobenemu ne sme kriviti las."

Knez Vaclav Lobkovic je mislil drugače, nego je mislil njegov visoki gospodar. Poročila, ki jih je dobival iz Carigrada, so zahtevala največjo pozornost.

Molče je stopal za svojim gospodom, o katerem je vedel, da ni zaupal svoji lastni moči ter se je vedno bal odgovornosti, da ne bi vsled strogih izvajanj njegovih vladarskih pravic trpel blagor njegove duše. Knez Lobkovic pa ni bil samo mož prevdanka, ampak tudi dejanja in je znal porabiti pravi trenutek, če je bilo treba kaj doseči.

IV.

V LAKSENBURGU.

Tu gospoda kralju vsa zavpije:
Bog ti slavo hrani večne čase!
Svetlim vnukom tvojim dneve srečne!
Hrum veseli po dvorah baje.
Levstik.

V krasni dvorani cesarskega grada Laksenburga pri Dunaju je sedel na dan sv.

Leopolda I. 1667 cesar Leopold I. na zlatem prestolu. Nosil je velik plašč, prekan z zlatimi nitmi, ki je imel tudi na notranji strani vdeleno najdražje blago.

Ob cesarjevi strani je stal cesarski državni minister Vaclav Evsebij knez Lobkovic. Ob levi strani se je postavil Krištof Abele pl. Lilienburg ter čakal na povelje svojega vladarja. V neki oddaljenosti so se postavili najplemenitejši dvorjani cesarja, ki so se zbrali v tej uri v dvorani. Bila je to ura kratke avdijence, ki jo je dovolil cesar izjemoma različnim deputacijam, došlim iz raznih pokrajin, da izrazijo na dan cesarjevega godu svoje vdane čestitke.

Po deputaciji plemenitašev iz Zgornje Avstrije je prišla Štajerska. Bili so Ivan Friderik baron Tyrudl, Ivan Kašpar pl. Kellersperg, cesarski grajski stotnik v Gradcu Filip grof Brenner, grof Ivan Erazem Tatenbah ter župan graškega mesta Melhior Gelb. Tudi te odposlance je sprejel cesar posebno milostno ter jih odpuštil po preteku četrte ure.

Na poseben migljaj plemiča Lilienberg sta ostala oba grofa Brenner in Tatenbah v predvorani, poklicana sta bila še enkrat k cesarju.

"Mi smo vas, gospodje," reče cesar prijazno, "še enkrat pozvali k Nam, ker imamo z vami še nekaj posebno zaupnega govoriti."

Oba plemenitaša se priklonila globoko in cesar nadaljuje:

"Vas grof Brenner, poznamo že dolgo kot Našega vedno zvestega grajskega stotnika mesta Gradca, kateremu tudi čisto mirno prepustimo naše štajersko glavno mesto; Vi pa, grof Tatenbah, ste nam bili posebno v zadnjem času od več spoštovanih oseb tako topla priporočeni, da vas ravno tako smatramo kot enega najzvestejših plemenitašev Naše države in tako mislimo dati vama poseben dokaz Naše cesarske milosti in Našega posebnega zaupanja, da vaju določimo kot previdne in tajne čuvaje v štajerski deželi, kjer hočemo, kakor se je Nam poročalo, nasprotniki Naše vlade iz Ogrske in Hrvatske po veleizdajniškem načrtu zanetiti upor."

Cesar je prekinil svoj govor, gledal obema grofoma v obraz, na katerih se je bralo, da so napravile besede različen utis. Dočim je kazal grof Brenner presenečenje in osupljenost, je zaigral okoli usten grofa Tatenbaha rahel smehljaj, kakor bi bil v zadregi in njegov obraz je postal blede. Cesar je to opazil in ga pogledal pozorno.

Grof Tatenbah najde hitro mir in samozavest, se globoko prikloni ter reče:

"Veličanstvo, ako bi ne slišal besed o veleizdajalskih načrtih sovražnikov, ki hočejo razširiti zaroto celo po Štajerskem, iz usta Njegovega Veličanstva, bi jih moral na vsak način zavreči, ker le blaznost in predrznost bi mogli roditi take načrte. Ker pa ima Njegovo Veličanstvo zanesljiva poročila, moram le zagotoviti, da se čuti grof Tatenbah neskončno počaščenega in odlikovanega radi premilostljivega zaupanja prevzvišenega cesarja in gospoda.

(Dalje prih.)

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Zaradi slinavke in parkljevke so oblasti v nekaterih okuženih farah odredile, da ostanejo do nadaljnjega cerkve zaprte. Med drugim je prepovedan dostop v cerkev v Svehah in v Slovenjem Plajberku.

Ni izključeno, da bodo sledile še nadaljnje odredbe. Drugi javni prostori, kakor so gostilne, pa zaenkrat še niso uradno zaprte.

V Dobu pri Pliberku je ob mogočni udeležbi faranov obhajal svojo novo mašo slovenski novomašnik g. Mesner. Med sv. mašo je pela vsa cerkev v ubranem ljudskem petju, kar je dalo slovesnosti prav poseben značaj domačnosti in povezanosti ljudstva s slovenskim duhovnikom.

Po šematizmu krške škofije, ki je pred kratkim izšel, posnemamo, da je na Koroškem skupno 374.561 katoličanov, 28.074 protestantov in 4622 oseb brez veroizpovedi.

Iz Drave so potegnili pri Tinjah slabo oblečenega moškega v starosti do 45 let. Utopljenca je voda skrivala cel tri tedne. Doslej niso mogli dognati njegovega imena in

so truplo pokopali na tinskem pokopališču.

Po najnovejših podatkih je na Koroškem skupno 27.000 radijskih naročnikov, v vsej Avstriji pa 776.000.

Slinavka se je pojavila tudi v okolici Škofič, zato so oblasti odredile, da se zapre tudi škofiška cerkev. Na Koroškem je zaenkrat po živinski kugi okuženih 27 kmetij in pet planin.

V Žitari vasi so izkopali truplo delavčeve žene Katarije Jernej, ker so se širile govorice, da je bila žena zastrupljena. Zdravniška preiskava po ekshumaciji pa je ugotovila, da so bile govorice neosnovane in da je bilo vsako sumničenje brez podlage.

V Gorjah je umrl 79 letni Rutnik. Bil je marljiv gospodar, ki je z zgledno pridnostjo slovenskega kmeta priboril sebi in svojim potomcem lep kmečki dom.

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

MOLITVENIKI

ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Kadar naročate molitvenike, vedno omenite, kakšno vezavo želite in pa točno ime molitvenika. Z večjim tiskom so tiskani samo tisti molitveniki, pri katerih je to omenjeno. Drugih se ne dobi v posebnem večjem tisku.

SLOVENSKI MOLITVENIKI:

praktični za starejše in mlajše.

DNEVI V BOGU, molitvenik, ki ima kratko premišljevanje za vsak dan v letu in obenem mašne molitve in vse drugo. Stane rdeča obreza, v platno vezan	85c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.25
MARIJA POMAGAJ, lepe žepne oblike in lepe vsebine, pripraven za moše in žene, stane rdeča obreza	75c
Zlata obreza	\$1.00
NEBESA NAŠ DOM. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
NEBEŠKA TOLAŽBA, molitvenik z velikim tiskom, zelo pripraven za starejše ljudi, a ima kljub temu pripravo žepno obliko, stane rdeča obreza	95c
Lepša vezava, zlata obreza	\$1.50
POT K BOGU, Zlata obreza	\$1.50
Rdeča obreza	95c
RAJSKI GLASOVI. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
ROŽA SKRIVNOSTNA, molitvenik lepe primer žepne oblike, stane rdeča obreza	75c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.00
SLAVA MARIJI. Molitvenik, ki je prirejen za ameriške Slovence. Vsebuje tri maše, razne molitve, razne litanije. Križev pot, skupne molitve za cerkvena društva, kot jih molijo dr. Najsv. Imena pri skupnih sv. obhajilih in razne cerkvene pesmi. Tiskan z večjimi črkami, stane:	
Fino usnje vatrane platnice, lepo vezan z zlato obrezo	\$1.50
Vezan v fino usnje, trde gibčne platnice, zlata obreza	\$1.25
Umetno usnje, zlata obreza	\$1.00
VEČNO ŽIVLJENJE. Krasen molitvenik zlasti za moše in fante, lepo vezan v usnje z zlato obrezo	\$1.50
VEČER ŽIVLJENJA, molitvenik z večjim tiskom, lepe žepne oblike, Križev pot s podobami, stane rdeča obreza	85c
Zlata obreza	\$1.25
VODITELJ V SREČNO VEČNOST. Rdeča obreza	65c
V SIJAJU VEČNE LUČI, molitvenik z velikim tiskom, pripraven za starejše ljudi, z primerno žepno bliko, stane rdeča obreza	95c
Zlata obreza	\$1.50

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

"THE DEVOUT CHILD", (za otroke) male oblike	15c
CHILD'S PRAYER BOOK", (za otroke), maša ilustrirana s slikami, lepo vezana	25c
"KEY OF HEAVEN", (za mlajše in starejše), v umetno usnje vezan, rdeča obreza	50c
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle), umetno usnje, zlata obreza	80c
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle) v usnje vezan, zlata obreza	\$1.25
"KEY OF HEAVEN", (za fante in dekleta ter odrasle sploh), fino vezan, zlata obreza	\$1.50
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle), fino vezane vatrane platnice, vdelen križec na platnici odznotraj, zlata obreza	\$1.75
"KEY OF HEAVEN", (za dame in moške) v najfinerje usnje vezan, biserni križec vdelen znotraj na platnicah, zlata obreza	\$2.50
"KEY OF HEAVEN", (lep molitvenik za ženske in dekleta) vezan v biserno platnico, biserni križec vdelen znotraj v platnico, zelo pripraven za darila, zlata obreza	\$2.75

Druge knjige in molitveniki:

"THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE", molitvena knjiga zelo priporočljiva za dekleta, rdeča obreza	\$2.00
V fino usnje vezana, zlata obreza	\$2.50
"THE SMALL ROMAN MISSAL", sv. maše za vse nedelje in praznike, rdeča obreza	50c
Boljše vezane, zlata obreza	\$1.50
Fino vezane, zlata obreza	\$1.75

SVETO PISMO V ANGLEŠČINI:

"THE NEW TESTAMENT" (1011-18) of Our Lord and Saviour Jesus Christ, evangelijski in evangelijske prilike po grškem originalu, z zemljevidom svete dežele, tiskan na finem papirju, 950 strani, trdno vezan	\$2.50
"THE HOLY BIBLE" (1011) (Sveto pismo stare in nove zaveze), z zemljevidi svete dežele, tiskan na finem tankem papirju, 1360 strani, trdno vezan	\$2.75

Ko naročate te knjige vedno navedite točno jasno ime molitvenika ali knjige, ki jo želite ter ceno, da bo tako mogoče pravilno po želji posrečiti.

H naročilom je treba pridržati potrebni znesek, katerega je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

IVERI.

Silno občutljiva roba pa je postal zdaj — antisemitizem. Bodi previden. Ako omeniš, da je bil Marks Jud, si že v grdem antisemitizmu, in še hujši antisemit bi bil, ako bi povedal, da je znani Harry Bridges Jud, ali Judinja Odvetnica Carol King, ki ga zagovarja. Baje res zadostuje za antisemitizem že judovska narodnost, in to celo tam, kjer so drugače silno hudi na antisemite, ako jim kaže. General Krivitzky hudo kuri stalinovcem za hrbotom, kakor veste. Pa udarjajo komunisti sami tega nadležnega Krivitzkyja s tem, da ga pokazujejo kot — Juda. Smok Ginsberg je, pravijo, in celo iz Galicije ali Avstrije, in že radi tega, da je Jud, je najmanj sumljiv in še veliko več. Prav ti naši komunisti so mene grešnika opominjali solzavih oči, da bi bil lahko frdaman, ker sem antisemit, in isti komunisti operirajo zdaj z najhujšim in najmanj opravičenem, pač rasnim antisemitizmom, ker jim Jud Ginsberg kuri za hrbiti, pa nočejo nekaj slišati o tem, ali morda prav ta Jud nima morda prav, ko kuri in štoka stalinovce pod nos. Neki ljudje imajo same sebe za prave svetnike, druge pa za prave pekleniške. Oderwos.

Naši slovenski "antropologi" preiskujejo in prepisujejo zdaj prav pridno nekaj o — preteklosti človeštva. Saj veste, kaj najdejo, ko ničesar ne preiskujejo, in kaj najdejo, ko prepisujejo. Vse polno je opica — človekov. Pravijo, pa: če je, pa je. In tako se celo jaz z njimi strinjam, ako je, ker bi pač ne moglo biti drugače. Kaj bi se kavalali, ako je? Tu pa je pes pokopan. Ne gre za zdaj za to. Isti slovenski antropologi vihajo nosove, ker se vrstno človek označuje kot "homo sapiens — razumen človek." Pravijo in vihajo nosove, da je to gola ošabnost in še pleharija, ker baje za tisto "razumnost" ni ničesar. Glava hudo pokoncu, v glavi pa slama, kakor kaka moderna punca na ulici, ki je vsa pomalana, pa še srajce ni. Nič na tem.

Ampak znani (?) H. G. Wells, katerega isti slovenski preiskovalci človeške preteklosti hudo pošacajo, je spisal prav tedni knjigo in ji dal naslov "The Fate of Homosapiens." Morda je tudi le hotel zavihati nos? Bomo videli; ko vidimo, kaj je v knjigi. Vsaj nekaj pa vidim že danes. Malo ga je strah, da človeštvo, "ki se je pričelo v jami (saj razumete...) utegne končati v razvalinah sluma, prepojenega z boleznimi." To bi bil res neslaven konec — razumnega človeka. Sicer ima pa Wells

tudi še nekaj upanja, in tu prihaja celo naša Amerika na dan. Bomo videli. O Rooseveltu sodi pohvalno. Pa se ozre tudi malo še po ostalem svetu, ker razvalin danes še ni. O Chamberlainu slabo sodi, Slovani mu v marsičem lahko pri-trdijo. Hitler mu je "an un-qualified horror — neprimer-na groza," kar je, Mussolini je "vain, rhetorical and immensely energetic" — šemast, rad gobcuje, odločen pa tudi" kar je prav enako kakor Hitler. Stalin je Wellsu, se zdi, hudo pri srcu. Wells je pokazal to že prej. Sicer meni, da "as not of overwhelming intelligence" — nima preveč soli v glavi, — ampak sodi dalje, da je "honest, strong and human — pošten, odločen — človeški." To je pač človeška sodba, in k vsi sreči ne bo obveljala za komično, ker bo še nekdo drug sodil. Morda je Stalin res — pošten, subjektivno pošten pri novem redu; da je strog, odločen, o tem niti kak človek ne more podvomiti, ampak ti — "human," da bi bil človeški, nak, kri in toliko krvi pre-več upije.

Lah pravijo: "Qui vivra, ve-dra — videl boš, ako doži-viš." Tudi po Wellsu je do-zdaj ta homo sapiens — ta razumni človek slabo fural, lahko bo zafural celo v raz-valine, ampak na vozu sedi še nekdo drug, katerega pa Wells in z njim naši domači antropologi ne vidijo, in prav ta drži vajeti v rokah, ne mor-da le ta ali druga človeška reva, naj bo potem že Cham-berlain, Hitler, Musso ali oča Stalin. Nic bat, pravi Čeh.

AVSTRALIJA BO POMAGALA ANGLIJI
Sydney, Avstralija. — Pri zborovanju avstralskega vladnega kabineta je min. pred-sednik Menzies v sredo obja-vil, da Anglija lahko računa na popolno podporo od strani Avstralije v slučaju vojne.

POSLUŠAJTE
vsako nedeljo prvo in naj-starejšo jugoslovansko Ra-dio uro od 9. do 10. ure do-poldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

NASLOVI
diplomatskih predstavništev
Jugoslavije v Ameriki
Poslanstvo Jugoslavije
Legation of Yugoslavia
1560 — 16th Street
Washington, D. C.
Jugoslovanski Konsulat:
Consulate General of Yugoslavia
745 Fifth Avenue,
New York, N. Y.
Consulate General of Yugoslavia
840 N. Michigan Ave.
(6th floor)
Chicago, Ill.

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moder-no opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO
\$2.00

Naroča se od:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!